

Metodické doporučení MV a ÚOOÚ k organizačně-technickému zabezpečení činnosti pověřence pro ochranu osobních údajů v podmínkách obcí

Průvodce obsahem

Mgr. Andrea Bartošová
odbor veřejné správy, dozoru a kontroly MV

(kontakt do zaměstnání: tel. 974 816 632,
e-mail: andrea.bartosova@mvcz.cz)

Co je obsahem metodiky?

- Metodický text se **věnuje organizačně-technickému (právnímu) zabezpečení činnosti pověřence pro ochranu osobních údajů v podmínkách obcí**
- Tzn. zabývá se otázkami
 - kdo může být pověřencem?
 - zda má být úředníkem podle zákona č. 312/2002 Sb.
 - zda musí být zařazený v obecním (městském) úřadě?
 - zda lze pověřence sdílet?
 - zda lze činnost pověřence zajistit externími (právními) službami?
- Metodika se **nezabývá samotnou činností pověřence, tedy tím, co má pověřenec dělat, jaké jsou jeho úkoly**

Kam směřovat dotazy?

- **Úřadu pro ochranu osobních údajů**
 - **S odkazem na § 29 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., podle něhož Úřad poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů**
- **Ministerstvu vnitra (v rozsahu otázek v metodice)**
 - **odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality**, který v rámci Ministerstva vnitra *gestoruje* GDPR (obppk@mvcz.cz)
 - **odboru legislativy a koordinace předpisů** pro otázky výkladu zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících ÚSC (ol@mvcz.cz)
 - **odboru veřejné správy, dozoru a kontroly** pro otázky výkladu zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (odbordk@mvcz.cz)

Kde je metodika k dispozici?

- Na internetové stránce Ministerstva vnitra

- <http://www.mvcr.cz/odk2/>, rubrika „Aktuálně“

nebo přímým odkazem:

- <http://www.mvcr.cz/odk2/soubor/metodicke-doporuceni-k-cinnosti-obci-k-organizacne-technickemu-zabezpeceni-funkce-poverence-pro-ochranu-osobnich-udaju-podle-obecneho-narizeni-o-ochrane-osobnich-udaju-v-podminkach-obci.aspx>

Důležité upozornění

- Metodický materiál obsahuje **doporučení, doporučené postupy!**
- Nejedná se o závazné příkazy
- Tzn. pokud s některými řešeními v metodice **nebude souhlasit**, bude mít jiný názor, nemusíte metodiku respektovat...
- Výhoda respektování metodiky je, že **neriskujete případné porušení GDPR** (budete-li jednat „v důvěře“ ve správnost obsahu metodiky...).

Aktualizace metodiky?

- Metodika je zpracována k **10. srpnu 2017**
- MV počítá se zpracováním aktualizace metodiky o nejčastější otázky a odpovědi, které obdrží
- Uvažuje se též o metodice věnující se již ***samotné činnosti pověřence pro ochranu osobních údajů v obcích a městech.*** Její zpracování je však závislé na aktivitě odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality MV ve spolupráci s Úřadem pro ochranu osobních údajů (*jde o téma mimo úsek pro veřejnou správu MV*).

Jaké jsou úkoly pověřence pro ochranu osobních údajů?

- **Jeho (minimální) úkoly vymezuje čl. 39 GDPR**
 - Poskytování informací a poradenství správcům nebo zpracovatelům a jejich zaměstnancům v oblasti ochrany osobních údajů
 - monitorování souladu činnosti správce nebo zpracovatele s GDPR a dalšími právními předpisy
 - spolupráce s dozorovým úřadem
 - kontaktní místo pro dozorový úřad
- **Subjekty údajů se na pověřence mohou obracet ve všech záležitostech souvisejících se zpracováním osobních údajů a s výkonem jejich práv (čl. 38 odst. 4)**

Kdo (kromě obce) bude muset mít („na obci“) pověření?

- Nařízení ukládá povinnost mít pověření (z hlediska obcí) **orgánům veřejné moci, veřejným subjektům a zpracovatelům, u nichž je prováděno rozsáhlé, pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů** (čl. 37 odst. 1)
- V podmínkách obcí to znamená, že pověření musí mít:
 - **samotná obec**
 - **škola** (je veřejným subjektem, neboť rozhoduje ve spr.ř.)
 - **právnícké osoby, při jejichž činnosti je pravidelně nakládáno s osobními údaji v rozsáhlé míře** (typicky provozovatelé MHD, nemocnice apod.)
- Jiné obecní právnícké osoby pověření mít nemusejí (např. komunální podniky)
- **Tedy ne každá obecní právnícká osoba musí mít pověření**
- **Poznámka: Změnový zákon v § 13 vymezuje veřejné subjekty takto:** *orgán zřízený zákonem nebo na základě zákona v oblasti práva veřejného, který plní zákonem stanovené úkoly ve veřejném zájmu.*

Je činnost pověřence výkonem samostatné či přenesené působnosti?

- **Zajištění úkolů pověřence** (např. sjednání smlouvy na jeho činnost) **je výkonem samostatné působnosti**
- **Výkonem samostatné působnosti je i samotná činnost pověřence, bude-li ji vykonávat jménem obce** (i kdyby se vztahovala k ochraně osobních údajů při výkonu přenesené působnosti)
- *Od toho se odvíjí i rozhodovací oprávnění „uvnitř obce“ ve vztahu k pověřenci – primárně § 102 odst. 3 zákona o obcích (nevyhrazená pravomoc rady), následně (v pracovněprávních vztazích) starosta či tajemník (srov. dále)*

Kdo může vykonávat úkoly pověřence?

- Podle nařízení může být pověřenec **pracovníkem** (*staff member*) **správce či zpracovatele, nebo může úkoly plnit na základě smlouvy o poskytování služeb** (čl. 37 odst. 6)
- **Může jím být fyzická nebo právnická osoba** (pak za ni plní úkoly jí určená fyzická osoba, nejčastěji zaměstnanec; typicky různé advokátní a poradenské kanceláře)
- **Musí být jmenován** (*designated on*) **na základě svých profesních kvalit, zejména na základě odborných znalostí práva a praxe v oblasti osobních údajů a schopnosti plnit úkoly** (čl. 37 odst. 5)
 - *Nařízení žádné bližší specifikaci podmínek nestanoví, není žádná „pověřenecká zkouška“, není předepsané formální vzdělání a prokazování praxe (záleží i na podmínkách konkrétního správce/zpracovatele)*
 - *Je-li pověřencem právnická osoba, zkoumá se splnění podmínek „odbornosti a praxe“ u osob, jimiž tuto činnost bude zabezpečovat*
 - **Výhoda – nejsou-li kritéria stanovena, máte širokou možnost volby a při jen „trochu rozumném“ přístupu si výběr pověřence obhájíte...**

Jak organizačně zajistit pověření?

- **Varianta 1: Pracovník (=zaměstnanec)**

1. **v pracovním poměru** (ne DPČ, která nemá ochranu před ukončením pracovněprávního vztahu)
2. **na dobu neurčitou či na dobu delší** (nařízení požaduje, aby byl pověřenec „chráněn“ před sankcemi, včetně propuštění, za výkon své činnosti – čl. 38 odst. 3)
3. **mimo úřad nebo může být zařazený do úřadu** (pak má postavení úředníka ÚSC, ale bez ZOZ, která pro tuto správní činnost není stanovena)
4. **musí být přímo podřízen vrcholným řídicím pracovníkům** (tajemníkovi či starostovi)
5. **může vykonávat vedle činnosti pověření i jinou (správní) činnost** (nařízení výslovně připouští v čl. 38 odst. 6)

- **Varianta 2: Externí osoba (fyzická nebo právnická)**

1. Soukromoprávní smlouva (§ 1746 odst. 2 OZ)
2. Metodika námátkově vyjmenovává náležitosti smlouvy tak, aby bylo zajištěno řádné postavení pověření

Zastupitel pověřencem?

- Jednou ze sporných otázek při psaní metodiky bylo, zda může být pověřencem určen **zastupitel**
- Výsledkem diskuse bylo, že **nikoli, neboť vztah zastupitele k obci není vztahem pracovněprávním** (*zastupitel vykonává veřejnou funkci, nikoli zaměstnání*)
- Lze však připustit, že **zastupitel může s obcí uzavřít pracovní poměr a vykonávat tuto úlohu jako zaměstnanec** (nevystupuje tedy z titulu funkce zastupitele, ale zaměstnance)
- Metodika však dovozuje, že takto nemůže funkci pověřence vykonávat *starosta ani místostarosta* (sami jsou vrcholovými představiteli obce a sami sobě tedy nemohou být podřízeni). Z totožného důvodu nemůže být pověřencem ani *tajemník obecního úřadu*

Kdo nemůže být pověřencem?

- Ten, **kdo nesplňuje kvalifikační požadavky** (znalost práva a praxe v oblasti osobních údajů)
- Ten, u něhož **nelze zaručit nepřítomnost střetu zájmů**, tedy typicky pracovníci odborů, které mají na starosti ochranu osobních údajů, resp. kteří *technicky* zabezpečují zpracovávání osobních údajů (např. vedoucí IT pracoviště)

Pověřence může dělat ten, kdo sám zpracovává osobní údaje (např. referent při správním řízení), nesmí jím být ale osoba, jejíž primárním úkolem je zpracovávání nebo ochrana osobních údajů

- Ten, **kdo nemůže být podřízen vrcholovým představitelům obce**, tedy starosta, místostarosta a tajemník (sami jsou vrcholnými představiteli obce)

Jak sdílet pověřence?

- Pověřence lze „sdílet“ (nařízení samo připouští možnost jednoho pověřence pro více správců či zpracovatelů)
- **Varianta 1: Sdílení „personální“**
 - Jedna fyzická nebo právnická osoba (např. advokátní kancelář) má individuální smlouvy (pracovní, o výkonu činnosti) s každou obcí
 - Jde jen o sdílení „faktické“, nikoli právní, neboť mezi jednotlivými obcemi není žádný právní vztah
 - Příklad: Jedna fyzická osoba vykonává funkci pro X obcí na základě X pracovních smluv (s každou obcí samostatnou)
- **Varianta 2: Sdílení „meziobecní“**
 - Obec X vykonává svým pracovníkem úkoly pověřence pro sebe sama a na základě smluv s dalšími obcemi (či jinými subjekty) vykonává úkoly pověřence i pro tyto další obce
 - *Právně* je pro obec X pověřencem její zaměstnanec (fyzická osoba) a pro ostatní obce, jimž tuto službu poskytuje, je pověřencem obec X (právnická osoba), která tyto úkoly plní skrze svého zaměstnance

Poznámka: Připouští se možnost, aby úkoly pověřence pro své členy vykonával i dobrovolný svazek obcí... (měl by mít tuto činnost ve stanovách)

Legislativní aktivity MV

- Připravuje se implementační zákon (**Návrh zákona o zpracování osobních údajů** – *eklep* KORNAQCDZPW5) a průvodní změnový zákon (**Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o zpracování osobních údajů** – *eklep* KORNAQCBYV46)
- Aktuálně probíhá proces vypořádávání připomínek v mezirezortním připomínkovém řízení
- Mj. ruší dosavadní zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů

Dotazy ?

...děkuji za pozornost